

Πλημμύρες: δεν πρόκειται για φυσική καταστροφή – του Daniel Tanuro

Αναδημοσίευση από [Elaliberta](#)

[του Daniel Tanuro](#)

ΠΗΓΗ: internationalviewpoint.org

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές (17 Ιουλίου), οι τρομερές πλημμύρες στο Βέλγιο, σε τμήματα της Γερμανίας και στην Ολλανδία έχουν σκοτώσει περισσότερους από 100 ανθρώπους. ^[1] Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι έχουν ξεριζωθεί, έχουν χάσει τα πάντα και θα παραμείνουν για πάντα ψυχολογικά τραυματισμένοι. Άλλοι δεν ήταν καν τόσο “τυχεροί”, δυστυχώς, και ο μεγάλος αριθμός των αγνοουμένων (1300 στη Γερμανία) δεν αφήνει καμία αμφιβολία ότι ο τελικός απολογισμός θα είναι πολύ, πολύ μεγαλύτερος. Οι υλικές ζημιές είναι τεράστιες, για να μην αναφέρουμε τις επιπτώσεις όσον αφορά τη ρύπανση των υδάτων και του εδάφους (από υδρογονάνθρακες, βαρέα μέταλλα, PCB, πλαστικά, λύματα κ.λπ.).

Αυτή είναι η εικόνα της κλιματικής αλλαγής

Αυτή η καταστροφή είναι με κάθε βεβαιότητα μια εκδήλωση της κλιματικής αλλαγής που προκαλείται από τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (κυρίως από την καύση ορυκτών καυσίμων). Τελικά, αν επρόκειτο για ένα μεμονωμένο γεγονός, θα υπήρχαν κάποιες αμφιβολίες. Αλλά αυτό δεν είναι ένα μεμονωμένο γεγονός, το αντίθετο μάλιστα.

Πρώτον, αυτή η ασυνήθιστη βροχόπτωση διαδέχεται δύο χρόνια εξίσου ασυνήθιστων καυσώνων και ξηρασίας (θυμηθείτε: ο καύσωνας του 2020 προκάλεσε 1400 θανάτους στο Βέλγιο...).

Δεύτερον, το γεγονός ότι αυτός ο κατακλυσμός στη Δυτική Ευρώπη συμπίπτει με ένα θανατηφόρο και πρωτοφανές κύμα καύσωνα στον Καναδά (Βρετανική Κολομβία) δεν είναι σύμπτωση: είναι πολύ πιθανό ότι τα δύο φαινόμενα συνδέονται και είναι αποτέλεσμα της διαταραχής του αεροχείμαρρου του πολικού μετώπου (ισχυροί άνεμοι που περιστρέφονται σε μεγάλο υψόμετρο γύρω από τον πόλο).

Τρίτον, η αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων (πιο βίαιες καταιγίδες και κυκλώνες, πιο έντονα κύματα καύσωνα και ψύχους, πρωτοφανείς ξηρασίες και πυρκαγιές, βροχές, πλημμύρες και κατολισθήσεις κ.λπ.) είναι αδιαμφισβήτητη και αντιστοιχεί απόλυτα στις συνέπειες της υπερθέρμανσης του πλανήτη, όπως προβλέπεται από την IPCC από την πρώτη της έκθεση... πριν από τριάντα και πλέον χρόνια.

Οι κυβερνήσεις αγνόησαν τις προειδοποιήσεις για τον καιρό

Οι μετεωρολογικές υπηρεσίες των ενδιαφερόμενων χωρών είχαν διαγνώσει την παρουσία πάνω από τις περιοχές μας μιας “ψυχρής σταγόνας” – ενός μεμονωμένου και σταθερού συστήματος χαμηλής πίεσης που συνδέεται με μια ψυχρή αέρια μάζα. Αυτού του είδους τα φαινόμενα είναι γνωστό ότι προκαλούν ισχυρές βροχοπτώσεις. Γνωρίζουμε ότι η βροχόπτωση αυτή μπορεί να διαρκέσει αρκετές ημέρες, καθώς το βαρομετρικό χαμηλό είναι σταθερό. Σε αυτή την περίπτωση, η απειλή ήταν ακόμη πιο σοβαρή επειδή η “ψυχρή σταγόνα” περιβαλλόταν από τεράστιες μάζες θερμού αέρα, φορτωμένες με μεγάλες ποσότητες υδρατμών. Καθώς αυτοί οι υδρατμοί περιστρέφονταν στο χαμηλό βαρομετρικό, ήταν βέβαιο ότι θα συμπυκνώνονταν και θα έπεφταν ως βροχή. Οι μετεωρολόγοι και οι υδρολόγοι είχαν προειδοποιήσει ότι ένα εξαιρετικό γεγονός βρισκόταν καθ’ οδόν. Οι δύο-τρεις ημέρες πριν από την έναρξη του κατακλυσμού θα μπορούσαν και θα έπρεπε να είχαν χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση της απειλής, τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης, την κινητοποίηση της πολιτικής προστασίας και του στρατού, την προειδοποίηση του πληθυσμού και την εκκένωση των πιο απειλούμενων κατοικιών.

Αυτό δεν θα είχε αποτρέψει τις πλημμύρες, αλλά οι ζημιές θα ήταν περιορισμένες και, κυρίως, θα είχαν αποφευχθεί οι απώλειες ανθρώπινων ζωών. Η εμπειρία της Κούβας από τους κυκλώνες επιβεβαιώνει ότι η πρόληψη κάνει τη διαφορά. Αλλά εδώ δεν έγινε τίποτα. Για άλλη μια φορά (όπως και με τον COVID19!), οι προειδοποιήσεις αγνοήθηκαν. Οι λόγοι είναι πάντοτε οι ίδιοι: οι κυβερνήσεις έχουν το στόμα τους στην οικονομική ταΐστρα, προτεραιότητά τους είναι η “ανταγωνιστικότητα” των επιχειρήσεων, αρνούνται να ενσωματώσουν το γεγονός ότι η ανθρωπότητα έχει εισέλθει στην κλιματική καταστροφή (στο Βέλγιο, ενώ τα σύννεφα μαζεύονταν, μέρος της πολιτικής “τάξης” βρήκε ακόμη πιο σημαντικό να διαδώσει κουτσομπολιά για τις σχέσεις της κυρίας Haouach με τη Μουσουλμανική Αδελφότητα). [\[ii\]](#)

Ένα πλήθος από επιβαρυντικούς δομικούς παράγοντες

Εκτός από αυτή την έλλειψη προετοιμασίας, το μέγεθος των πλημμυρών και των συνεπειών τους πολλαπλασιάστηκε από μια σειρά διαρθρωτικών παραγόντων διαφόρων ειδών. Ας αναφέρουμε γενικά: περικοπές του προϋπολογισμού (στην πολιτική προστασία και την πυροσβεστική, ειδικότερα – ευχαριστούμε τον Jan Jambon!), η τσιμεντοποίηση της γης (η οποία εμποδίζει την αποστράγγιση του νερού), η «διόρθωση» των ρεμάτων και η αποξήρανση των υγροτόπων (οι οποίοι λειτουργούν ως σφουγγάρια), η αστική εξάπλωση, η διαχείριση των όμβριων υδάτων (τα οποία στέλνονται στην αποχέτευση και στη συνέχεια περνούν από εγκαταστάσεις επεξεργασίας προτού καταλήξουν στα ποτάμια), η κερδοσκοπία της γης (που ενθαρρύνει την οικοδόμηση σε πλημμυρικά πεδία), η γεωργική πολιτική (που ενθαρρύνει τη μεγάλης κλίμακας μονοκαλλιέργεια) και οι γεωργικές πρακτικές (βαθύ όργωμα, έλλειψη εδαφοκάλυψης, εξαφάνιση των φραχτών). [\[iii\]](#)

Σε όλους αυτούς τους τομείς, βασικά προληπτικά μέτρα θα έπρεπε να έχουν ληφθεί εδώ και χρόνια – και πρέπει να ληφθούν χωρίς καθυστέρηση για να αποφευχθούν νέες τραγωδίες. Αλλά η λεγόμενη “προσαρμογή” που απαιτείται για την αντιμετώπιση του μη

αναστρέψιμου μέρους της κλιματικής αλλαγής δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για να αποφεύγεται η ρίζα του προβλήματος: το ίδιο το κλίμα. Πρέπει να εγκαταλείψουμε τα ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατό, και για να γίνει αυτό, δεν αρκεί η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: πρέπει να έρθουμε σε ρήξη με τον καπιταλιστικό παραγωγισμό, να αλλάξουμε πλήρως τον τρόπο παραγωγής, κατανάλωσης και τη σχέση μας με τη φύση, και να το κάνουμε σύμφωνα με ένα κοινωνικό πλάνο.

Ένα δάνειο 2500 ευρώ ανά νοικοκυριό αποτελεί προσβολή για τα θύματα

Η κυβέρνηση κηρύσσει ημέρα εθνικού πένθους, καλεί σε αλληλεγγύη και ενότητα, αλλά με τις δηλώσεις της αφήνει στο σκοτάδι το τμήμα του πληθυσμού που δεν είναι ευαισθητοποιημένο για την κλιματική αλλαγή. Ο Βέλγος πρωθυπουργός μίλησε για ένα “εξαιρετικό, πρωτοφανές” γεγονός. Η ουσία είναι ότι με την υπερθέρμανση του πλανήτη, το “εξαιρετικό” γίνεται κανόνας, το “πρωτοφανές” γίνεται καθημερινότητα. Μπορούμε να δούμε ξεκάθαρα τη σχέση μεταξύ “γνώσης” και “εξουσίας”: η έμφαση στην “εξαιρετική” φύση των πλημμυρών χωρίς να αναφέρεται το κλίμα επιτρέπει στους πολιτικούς να διατηρούν το μονοπώλιο στη λήψη αποφάσεων, αποφεύγοντας παράλληλα τις ευθύνες τους. Χωρίς να το λένε ρητά, περνούν την ιδέα ότι η καταστροφή είναι “φυσική”, ενώ δεν είναι.

Είναι αυτονόητο ότι αυτός ο δημόσιος λόγος είναι προς όφελος των αρνητών της κλιματικής αλλαγής (που εκπροσωπούνται στην κυβέρνηση από τον David Clarinval του Κινήματος Μεταρρύθμισης, αναπληρωτή πρωθυπουργό, κολλητό του Drieu Godefridi και του αείμνηστου Istvan Markó). [\[iv\]](#)

(Ο πρόεδρος του Μεταρρυθμιστικού Κινήματος, GL Bouchez, θεώρησε σκόπιμο να διαφωνήσει με τη σύνδεση που έκαναν “κάποιοι” – κυρίως ο κλιματολόγος JP van Ypersele – μεταξύ των πλημμυρών και της υπερθέρμανσης του πλανήτη).

Αλλά όλες οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις έχουν ένα

συγκεκριμένο συμφέρον από την υιοθέτηση αυτού του λόγου. Το να μιλάμε για “φυσικές καταστροφές” επιτρέπει να κρύβεται κάτω από το χαλί η κλιματική αδράνεια των διαδοχικών κυβερνήσεων. Αν τα θύματα είχαν μια σαφή ιδέα για την ευθύνη των κυβερνήσεων, το δάνειο των 2.500 ευρώ ανά πληγέν νοικοκυριό (απόφαση της κυβέρνησης της Βαλλονίας) θα τους φαινόταν ως άλλη μια αδικία, μια προσβολή προς τα θύματα. Αντί αυτού του δανείου που πρέπει να επιστραφεί, οι πληθυσμοί δικαιούνται να απαιτήσουν μια αποζημίωση αντάξια του προβλήματος, η οποία θα χρηματοδοτείται από τις εταιρείες, τις τράπεζες και τους μετόχους που συνεχίζουν να επενδύουν στις ορυκτές ύλες παρά τις αντιξοότητες.

Πλημμυροπαθείς και πεινασμένοι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, ενωθείτε!

Πέρα από την επιβεβλημένη αλληλεγγύη προς τα θύματα, πρέπει να κατανοήσουμε τα διδάγματα της τραγωδίας, **και το πρώτο μάθημα** είναι ότι ο χρόνος είναι λίγος, ότι δεν υπάρχει ούτε λεπτό για χάσιμο. Πρέπει να ληφθούν επείγοντως τα πιο αποφασιστικά μέτρα για να σταματήσει η κλιματική καταστροφή, διαφορετικά θα μετατραπεί σε ολοκληρωτική καταστροφή.

Το μάθημα νούμερο 2 είναι ότι δεν μπορούμε να εμπιστευόμαστε τις κυβερνήσεις: μας λένε να κάνουμε κάτι για το κλίμα για περισσότερα από τριάντα χρόνια και δεν έχουν κάνει σχεδόν τίποτα. Ή μάλλον, έχουν κάνει πολλά: οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές λιτότητας, ιδιωτικοποιήσεων, υποστήριξης της μεγιστοποίησης των κερδών των πολυεθνικών ορυκτών καυσίμων και υποστήριξης των αγροτικών βιομηχανιών μας έχουν φέρει στο χείλος του γκρεμού. “Είμαστε όλοι στην ίδια βάρκα”, λένε οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής. Όχι: στον Βορρά όπως και στον Νότο, οι πλούσιοι τη γλιτώνουν και γίνονται πλουσιότεροι μέσω των καταστροφών για τις οποίες είναι κυρίως υπεύθυνοι (το πλουσιότερο 10% εκπέμπει πάνω από το 50% του παγκόσμιου CO₂). Οι εργατικές τάξεις πληρώνουν το λογαριασμό, αντιμετωπίζοντας τόσο την επιδείνωση της υπερθέρμανσης του πλανήτη όσο και την εμβάθυνση των κοινωνικών ανισοτήτων. Οι φτωχότεροι πληρώνουν

διπλά, τριπλά, αφού δεν έχουν άλλη λύση από το να μεταναστεύσουν, διακινδυνεύοντας τη ζωή τους, με τη θεμιτή ελπίδα μιας καλύτερης ζωής. Η κλιματική αλλαγή είναι ένα ταξικό ζήτημα.

Το μάθημα Νο 3 είναι ότι όλοι όσοι είναι θύματα αυτής της πολιτικής – μικροί αγρότες, νέοι, γυναίκες, εργαζόμενοι, αυτόχθονες πληθυσμοί – πρέπει να ενωθούν, πέρα από τα σύνορα. Δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ των φτωχών ανθρώπων που βαδίζουν στο νερό στο Πεπίνστερ ή στο Βερβιέ και των φτωχών ανθρώπων που βαδίζουν στο νερό στο Κάρατσι ή στη Ντάκα (το 1/3 του Μπαγκλαντές θα είναι κάτω από το νερό το 2020 λόγω της διαταραχής των μουσώνων από την κλιματική αλλαγή!). Ας μην υποκύψουμε στον κυνισμό της κυβέρνησης, η οποία θα εκμεταλλευτεί τις πλημμύρες για να αποσπάσει την προσοχή από τους μετανάστες χωρίς χαρτιά που βρίσκονται σε απεργία πείνας στις Βρυξέλλες για περισσότερες από 50 ημέρες, παρόλο που κινδυνεύουν να πεθάνουν.

Η εγκληματική μη δήλωση της ΕΕ: η “προσωρινή υπέρβαση” του 1,5°C

Τις επόμενες ημέρες θα ακούσουμε τις κυβερνήσεις να ορκίζονται ότι οι δραματικές πλημμύρες επιβεβαιώνουν την επιθυμία τους για πράσινο καπιταλισμό, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πρωτοπόρος και ότι όλα θα ήταν καλύτερα αν ο υπόλοιπος κόσμος ακολουθούσε το παράδειγμά της.

Το μάθημα Νο 4 είναι να μην αφήνουμε τις κυβερνήσεις να μας αποκοιμίζουν με αυτή τη ρητορική. Ο πράσινος καπιταλισμός είναι μια απάτη. Το σχέδιο της ΕΕ για το κλίμα είναι γεμάτο από ψεύτικες λύσεις (φύτευση δέντρων), ταχυδακτυλουργικά τεχνάσματα (δεν υπολογίζονται οι εκπομπές από τις παγκόσμιες αερομεταφορές και τη ναυτιλία), επικίνδυνες τεχνολογίες (δέσμευση και παγίδευση άνθρακα, πυρηνική ενέργεια, ενεργειακές καλλιέργειες σε εκατομμύρια εκτάρια), νέες αποικιοκρατικές αδικίες εις βάρος του Νότου (αντισταθμίσεις άνθρακα, φόροι στα σύνορα της ΕΕ) και νέα αντικοινωνικά μέτρα

της αγοράς (εισφορές διοξειδίου του άνθρακα στους τομείς των κατασκευών και των μεταφορών, τις οποίες οι εταιρείες θα μετακυλήσουν στους καταναλωτές). Ο πραγματικός στόχος αυτού του σχεδίου είναι να τετραγωνίσει τον κύκλο: να συνδυάσει την καπιταλιστική ανάπτυξη με τη σταθεροποίηση του κλίματος. Ο ανομολόγητος στόχος του είναι το παρανοϊκό σχέδιο για την “προσωρινή υπέρβαση” του ορίου αύξησης της θερμοκρασίας κατά 1,5°C, που θα αντισταθμιστεί αργότερα από μια υποθετική τεχνολογική “ψύξη” του πλανήτη.

Οι πλημμύρες στο Βέλγιο και τη Γερμανία, καθώς και άλλες καταστροφές σε όλο τον κόσμο, υποδηλώνουν τις εφιαλτικές συνέπειες αυτής της “προσωρινής υπέρβασης”.

Στις 10 Οκτωβρίου στις Βρυξέλλες, ας μετατρέψουμε τη διαδήλωση για το κλίμα σε λαϊκό παλιρροϊκό κύμα για μια διαφορετική πολιτική. ^[v] Μια πολιτική για το κοινό καλό, μια δημοκρατική και κοινωνική πολιτική για την ικανοποίηση των πραγματικών ανθρώπινων αναγκών, μια συνετή και φιλόστοργη πολιτική φροντίδας χωρίς σύνορα για τους ανθρώπους και τη Μητέρα Γη.

17 Ιουλίου 2021

Υποσημειώσεις

^[i] Τη Δευτέρα 19 Ιουλίου ο αριθμός των νεκρών είχε ήδη αυξηθεί σε περισσότερους από 200.

^[ii] Η Ihsane Haouach είχε διοριστεί ως κυβερνητική επίτροπος, αλλά δέχθηκε ισλαμοφοβικές επιθέσεις, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης στο κοινοβούλιο, και υπέβαλε γρήγορα την παραίτησή της.

^[iii] Το Βέλγιο είναι ουσιαστικά ένα ομοσπονδιακό κράτος με 3 περιφέρειες – Φλάνδρα, Βαλλονία και Βρυξέλλες. Ο Jan Jambon είναι υπουργός-πρόεδρος (κορυφαίος παράγοντας) της Φλάνδρας

από το 2019, αλλά προηγουμένως ήταν αναπληρωτής πρωθυπουργός και υπουργός Εσωτερικών του ίδιου του Βελγίου.

^[iv] Ο Γκοντεφρίντι ίδρυσε το Ινστιτούτο Χάγιεκ στο Βέλγιο και γράφει κείμενα πολεμικής για την κλιματική αλλαγή με χαρακτηριστικότερο το Πράσινο Ράιχ – Η υπερθέρμανση του πλανήτη στην Πράσινη Τυραννία. Ο Μάρκο που πέθανε το 2017 εργαζόταν στο Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λουβέν και συντόνισε την έκδοση του βιβλίου *Climate: 15 disturbing truths* το 2013, το οποίο οι συγγραφείς χαρακτήρισαν ως τη βίβλο του κλιματικού σκεπτικισμού.

^[v] Διαδήλωση στην οποία κάλεσε ο Βελγικός Συνασπισμός για το Κλίμα.